

TARTU ÜLIKOOL
SOTSIAALTEADUSTE VALDKOND

NARVA KOLLEDŽ
ÕPPEKAVA „KOOLIEELSE LASTEASUTUSE ÕPETAJA MITMEKEELSE
ÕPIKESKKONNAS“

Katariina Lilleorg
LASTEAIJAÕPETAJATE JA LASTEVANEMATE HINNANG KOOSTÖÖLE ÜHE
VALLA LASTEAEDADE NÄITEL

Bakalaureusetöö

Juhendaja lektor Lehte Tuuling

NARVA 2021

Kinnitus

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Katariina Lilleorg

17.05.2020

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Katariina Lilleorg

(sünnikuupäev: 03.04.1998)

annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose „Lasteaiaõpetaja ja lastevanemate hinnang koostööle ühe valla lasteaedade näitel“ mille juhendaja on Lehte Tuuling reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Katariina Lilleorg

17.05.2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	5
1. KODU JA LASTEASUTUSE KOOSTÖÖ	7
1.1 Koostöö mõiste	7
1.2 Lastevanemate ja lasteaiaõpetajate omavaheline koostöö lasteaias	7
1.3 Koostööd soodustavad tegurid	11
1.4 Koostööd takistavad tegurid	12
1.5 Kodu ja lasteasutuse koostöö meetodid	13
2. UURIMUSE METOODIKA JA KIRJELDUS	16
2.1 Uurimistöö eesmärk ja uurimisküsimused	16
2.2 Uurimistöö meetodika	16
2.3 Valim	17
2.4 Uurimisprotseduur	20
3. UURIMISTULEMUSED LASTEAIAÕPETAJA JA LASTEVANEMATE KOOSTÖÖ LASTEAIAS	21
3.1 Huvi koostööteemalise koolituse vastu	21
3.2 Hinnang lasteaia ja kodu koostööle	22
3.3 Koostöövormid, mida kasutatakse ja eelistatakse	24
3.4 Koostööd soodustavad ja pärssivad tegurid	26
4. ARUTELU	31
KOKKUVÕTE	33
SUMMARY	35
KASUTATUD KIRJANDUS	37
Lisa 1. Ankeetküsitlus lasteaiaõpetajale	41
Lisa 2. Ankeetküsitlus lapsevanemale	47

SISSEJUHATUS

Koostööd kodu ja lasteaia vahel on Eestis juba varasemalt uuritud, kuid see ei tähenda, et antud teema poleks siiani aktuaalne. 2014. aastal kaitses Silvi Suur Tallinna Ülikoolis doktoritööd pealkirjaga „Õpetajate, direktorite ja lastevanemate hinnangud koostööle koolieelses lasteasutuses“. Uurimise fookus oli mõista mõlema osapoole hinnangut koostöös lasteasutusega. Selle tulemusena järeldas ta, et lastevanemad on kriitilisemad koostöö osas lasteaias. Lähtudes Silvi Suure doktoritööst, mõistis töö autor kui aktuaalne on praeguses ühiskonnas lapsevanema ja õpetaja vaheline suhe ning meeldiv koostöö. Merike Puur (2019) toob enda bakalaureusetöö tulemusele toetudes välja lasteaiaõpetajate arvamuse, et mida mitmekesisemalt kasutatakse koostöövõimalusi, seda paremini ja turvalisemalt saavad õpetajad luua lapsele toetava keskkonna.

2015. aastal Saaremaa vallas uuris Maarja Kullamaa koostööd lasteaiaõpetajate ja lastevanemate vahel. Kullamaa uurimusest selgusid peamised põhjused, miks õpetajate ja lastevanemate koostöö on oluline. Lastevanemad soovisid rohkem teada oma lapse arengu, tegevuse, probleemide kohta lasteaias. Lasteaiaõpetajad tõid koostööd soodustavate teguritena välja aktiivsuse, osavõtlikkuse ning avatud meelega lastevanemad. Lasteaiaõpetajad sõnasid, et suurim probleem on lastevanemate huvipuudus lapse tegemiste vastu lasteaias.

Seega uurimisprobleemiks on lastevanemate vähene huvi õpetajaga koostööd teha ning lastevanemate hinnang lasteaiaõpetajate pakutud koostööle. Töö eesmärk on:

1. Välja selgitada lasteaiaõpetajate ja lastevanemate teadmised koostöö tõhususest ja hinnang koostööle ühe Lääne-Virumaa valla näitel.
2. Uurimistulemustele toetudes pakkuda välja koostöömudel edendamaks lasteaiaõpetajate ja lastevanemate koostööd valla ühendatud lasteaedades.

Püstitatud eesmärk määras töö struktuuri. Bakalaureusetöö koosneb teoreetilisest ja uurimuslikust osast. Töö teoreetilisest osast annab autor ülevaate koostöö mõistest ja olemusest ning lastevanemate ja lasteaiaõpetajate rollist koostöös lasteaias. Teoreetilise osa materjal põhineb temaatilisel kirjandusel ning varasemate uurimistööde analüüsil.

Töö uurimuslikus osas kirjeldatakse uurimistöö eesmärki, ülesandeid, uurimismeetodite valikut, mõõtevahendeid, uurimisprotseduuri ja valimit, tehakse kokkuvõtte

uurimistulemustest ning järeldused. Uurimisobjektiks on Viru-Nigula valla lastevanemad ja lasteaiaõpetajad.

Selles töös kasutatakse kvantitatiivset uurimisviisi. Andmekogumismeetodiks on ankeetküsitlus. Ankeete täitsid nii lastevanemad kui ka lasteaiaõpetajad nii Google Forms keskkonnas kui ka paberkandjal.

1. KODU JA LASTEASUTUSE KOOSTÖÖ

1.1 Koostöö mõiste

Mõistel koostöö on palju erinevaid definitsioone. Tihtipeale võib jääda koostöö mõiste mitmeti mõistetavaks. (Bedwell et al. 2012; O’Leary, Vij 2012; Thomson et al. 2009). Bedwell et al. (2012) Efektiivne koostöö alus on austus ja vastastikune usaldus. Õpetaja peab olema see, kes juhib ja arendab koostööd. (Õun & Suur 2009) Inonu ülikooli õpilased Sad ja Gürbüztürk (2013) järeldasid, et tänu õpetaja ja lapsevanema koostööle on lastel parem enesetunne ja õpitulemused ning nad on edukamad sotsiaalsetes suhetes.

Koostöö jaguneb kaheks vormiks:

- Kollektiivsed koostöövormid. Selline koostöövorm hõlmab mitu lapsevanemat korraga (koosolekud, peod, avatud uste päevad, rühma foorum ja lasteaia koduleht).
- Individuaalsed koostöövormid. Siin on mõeldud kindlale lapsevanemale (nt arenguestlused, vanema nõustamine, tugispetsialistidega kohtumine). (Nugin 2017)

Koostööd võib mõista kui partnerlusmudelit, mis rõhutab mõlema osapoolle optimaalset suhtlemist. See eeldab ühist eesmärki ning informatsiooni pidevat vahetust. Hea koostöö on see, kui mõlemad osapooled austavad ja tunnustavad nii enda kui ka teise inimese panust püstitatud eesmärgi saavutamiseks. (Steh & Kalin 2011) Edukas koostöö sõltub eelkõige sellest, kui avameelsed on meeskonnaliikmed üksteisega, kas meeskonnas on usaldus ja austus, kuidas lahendatakse probleeme ning kas igal meeskonnaliikmel on kindel roll koostööprotsessis. (Alexander et al. 2016; Mitchell 2014)

1.2 Lastevanemate ja lasteaiaõpetajate omavaheline koostöö lasteaias

Õpetaja kutsestandardi tase 6 rõhutab koostöö väärtustamist ja tegemist lastevanematega. (Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur, 2012; Kutsestandard. Õpetaja, tase 6, 2018) Koostöö põhimõtted on välja toodud koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas, kus on rõhk lapsevanema osalusel lasteaia elu kavandamisel. (RT, p. 4) Nii õpetaja kui ka lapsevanem annavad lapsele tulevaseks eluks vajaliku sotsiaalse kogemuse. Lapse arengu aluseks on õpetajate ja lastevanemate koostöö. Kui õpetaja on teadlik peres

toimuvast, on tal parem luua vastav keskkond lapsele. (Lukk 2009: 19) Koostöö on justkui omamoodi indikaator: kui suhted on head või kui need puuduvad, siis seda on kohe ka näha. (Sutrop 2017: 55)

Lasteaiaõpetajate ja lastevanemate suhtlemise intensiivsus, informatsiooni ja murede jagamine loob silla usalduse tekkeks. (Kullamaa 2015) Hästi toimiv koostöö on aluseks lapse arengut igakülgsest toetava kasvukeskkonna kujundamisel. Oluline on tunda õppida nii õpetaja kui ka lapsevanema vastastikuseid ootusi. (Tiko 2010) Uurimused kinnitavad, et nii lastevanemad kui ka õpetajad hindavad koostööd. (Suur 2014) Lapsevanema ootused õpetajale on, et ta loob lapsele individuaalsed tingimused soodsaks õpikeskkonnaks:

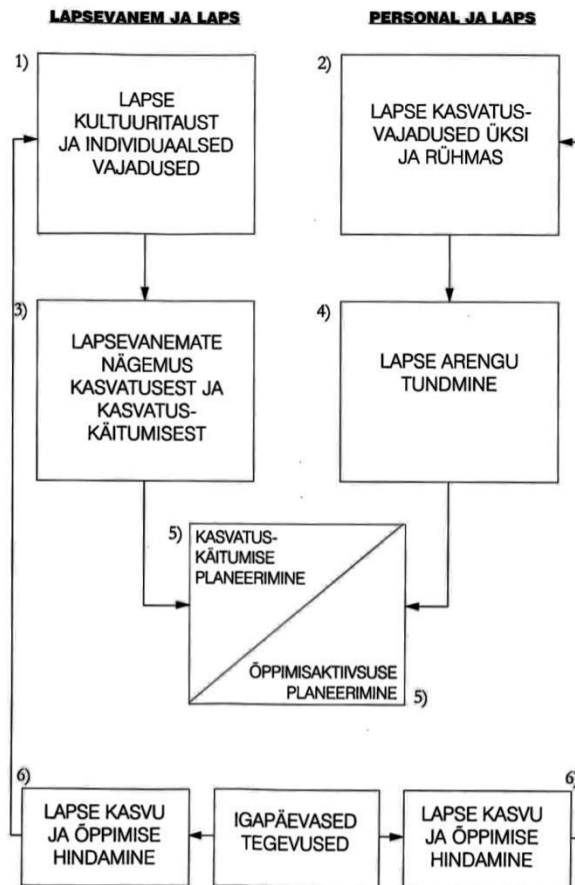
- tervis,
- uni,
- söömine,
- turvalisus.

Ülalpool antud individuaalsete tingimuste täitmine eeldab seda, et mõlemad osapooled arvestavad üksteise soovidega. Lasteaiaõpetajal on mitmeid aspekte, mida ta peab oma töös jälgima, et koostöö oleks sujuv. Õpetaja peab olema teadlik lapse arengu iseärasustest ja tähelepanekutest, mida lapsevanem on öelnud. Õpetaja peab pere kaasama koostöö kavandamisel. (Nugin 2017)

Lapsevanemad tunnevad oma last kõige paremini. Seepärast on õpetajal oluline kaasata lapsevanemaid lasteaia tegevuskava planeerimisse (Suur 2014). Seega võib järeldada, et planeerimisel koostöös lapsevanemaga toetuvad nad alushariduse riiklikule õppekavale. (RT, 2.6) Koolieelse lasteasutuse õppekava (2008) § 10 toob välja järgneva koostöö lapsevanemaga.

- Lasteasutuse pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.
- Pedagoog teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Pedagoog loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.
- Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele.

Luues lastele soodsa õppekeskkonna, eeldab õpetaja lastevanematelt, et nad järgiksid nende töö toetuseks ka kodus päevarežiimi.

Joonis 1. Lapse kasvu ja õppimise mudel (E. Hujala, V. Nivala jt 1990)

Kasvatusteadlased Hujala ja Nivala on koostanud lapse kasvu ja õppimise mudeli (vt joonis 1). Seal on hästi välja toodud, et laps vajab paralleelselt kodu ja lasteaia koostööd.

1. Lapse kultuuritaust ja individuaalsed vajadused

Lapse jaoks on pere kõige tähtsam ning ka seepärast on oluline lasteaia ja kodu tihe koostöö, et laps tunneks end lasteaias hästi ja turvaliselt.

2. Lapse kasvatusvajadused üksi ja rühmas

Lapse eneseväljendamine nii kõnes kui ka käitumises võib olla väljaspool kodu teistsugune. Seepärast on nii lapsevanemale kui ka õpetajale oluline olla teadlik lapse käitumisest kodus ja rühmas, üksinda ja teistega. Võrdleva analüüsi kaudu saab parema ülevaate lapse individuaalsusest.

3. Lapsevanemate nägemus kasvatuses ja kasvatuskäitumisest

Lapsevanema ootused lasteaiale tulenevad tema enda kogemusest. Lasteaiaõpetajal on vaja teada lapsevanema arvamust ja kogemusi, et sellega õppetöö planeerimisel arvestada.

4. Lapse arengu tundmine

Lasteaiaõpetaja peab olema kursis lapse arenguga, et nõustada lapsevanemat.

5. Planeerimine

Õpetajate pedagoogilised teadmised ning praktika võimaldavad neil lasteaias õppetegevusi planeerida. Planeerimisel tuleb arvestada järgnevate faktoritega: lapse individuaalsed erinevused, lapse vajadused, õppevahendite otstarbekus, lapsevanema nägemus ja ootused.

6. Lapse kasvu ja õppimise hindamine – Igapäevased tegevused - lapse kasvu ja õppimise hindamine

Lapse kohta teabe andmine on mõlema osapoole puhul eduka koostöö alus.

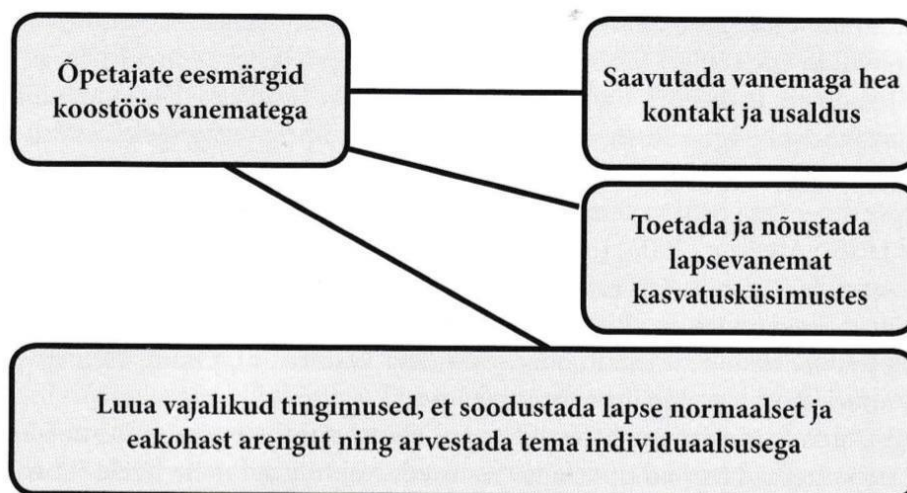
Õpetajal peab olema iga päev valmis erinevateks olukordadeks. Koostöö tähendab ennekõike tegutsemist ühise eesmärgi nimel, mitte ülesannete jagamist isikute vahel. (Sawyer 2006)

Koostöö tulemusena on lapse areng tulemuslikum ja positiivsem ning õpetaja tööga rahulolevam. Õpetajate koostöö lastevanematega muudab õpetamise keskkonna paremaks ja tõhusamaks.

Lasteaiaõpetaja teeb üldeesmärgist lähtuvalt lapsevanemaga koostööd, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik minapilt. (Webster-Straton, 2018) Õpetaja peab olema lastevanematele justkui tugi, kes jagab soovitusi ja nõu lapse soodsaks arenguks ning annab vanemale ülevaate lapse arengust ja õppimisest.

Eelkõige peab õpetaja andma lastevanematele sõna õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises. (Nugin & Õun 2014) Tänu õpetaja kaasamisele lapsevanema kasvatusprotsessi on lapse õppimisprotsess edukam.

Lasteaia õppekava ja rühma tegevuskava koostavad lastevanemaid kaasates õpetajad. Lastevanemad saavad õppekava täiendamiseks ettepanekuid teha rühma koosolekul, kus õppekava tutvustatakse, igapäevastel vestlustel õpetajatega, lapse arenguestlusel või rahuloluküsitluse kaudu. Õpetajad võivad lastevanemaid kaasata rühma tegevuskavasse, mis on põimitud nädalateemaga. Näiteks ürituse läbiviimisel, kus lapsevanem saab mingit osa peost ise juhtida, tutvustades oma eriala. Võib kaasata lastevanemaid õppekäikude planeerimisse ja läbiviimisse. Selle tulemusena tunnevad õpetajad, et lastevanemad aitavad neid, vanemad tunnevad, et neid kuulatakse, neil on õigus ettepanekuid teha. (Webster-Stratton 2018) See annab lastevanematele kindluse, et nende mõtteid väärtustatakse; laps märkab, et tema vanem on huvitatud lasteaia tegevusest. Sellest koostööst võidavad mõlemad osapooled. (Nugin & Õun 2014)

Joonis 2. Koolielse lasteasutuse õpetajate eesmärgid koostöös vanematega (Õun ja Suur 2009).

1.3 Koostööd soodustavad tegurid

Koostööd kodu ja lasteaia vahel võib alustada veel enne lapse lasteaeda tulekut. Nimelt lapsevanem tutvub lasteaia eesmärkide ja õpetajatega. Tänu sellele on lapsevanemal hea last enne lasteaeda tulekut eelhäälestada, mis on lasteaed ja mida seal tehakse. Lapse arengus on väga olulisel kohal eelteadmised ning lapsevanema arvamus. (Nugin 2017: 344)

Lapsevanem peab nõustuma õpetaja pakutud ja soovitatud reeglitega, mida järgitakse rühmas, ning harjutama neid ka kodus, näiteks päevarežiimi ja lihtsamaid eneseteenindusoskusi. Kodu ja lasteaed peavad tegema tihedat koostööd. Tänu efektiivsele koostööle saab õpetaja luua lapsele just sellise õppekeskkonna, kus tal on mugavam olla. (Mitt 2018: 36-37). Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel, mis on läbirääkimiste ja veenmise nurgakivi. Usaldusväarsust on võimalik väljendada lihtsa valemi abil - usaldus+kogemused. (Nugin 2017: 345)

Mitte ainult vanemad ei pea näitama koostöös initsiatiivi, vaid ka lasteaiaõpetaja ise. Selleks on kutsestandardi töörühm töötanud välja erisugused kategooriad, millele õpetaja peab vastama. Olulisel kohal on õpetaja isiksuseomadused ning selle alla kuulub ka koostöövalmidus. (Õpetaja kutsestandard, tase 6)

Varasemad uuringud on näidanud, et soodustavaks koostööteguriks on arenguveestlused, ühine foorum, kus rühmaõpetajad kajastavad päeva jooksul toimunut, ning lastevanemate koosolekud. Nimetatud tegevuste kaudu saavad mõlemad osapooled paremini aru üksteise õpetustest, muredest, rõõmudest ja eesmärkidest. (Kullamaa 2015; Puur 2019) 2014. aastal ilmses Silvi Suure doktoritöö uuringutulemustest, et vanemad peavad koostöös oluliseks viit peamist omadust, milleks on: (Suur 2014)

- avatud suhtlemine,
- lugupidav koostöösuhe,
- austus teineteise vastu,
- kannatlikkus,
- hoolivus.

Lastevanematega seotud tegurid. Kui lastevanemad väärtustavad õpetaja tööd, siis tunnevad ka õpetajad end oma tööd tehes paremini ja kindlamalt (Lanigan 2011). Õpetajatöö vähene väärtustamine on Eestis probleem. Õpetajatöö maine peab olema heal tasemel, et saaksid töötada positiivsed, oma tööst rõõmu tundvad õpetajad. (Eesti haridusstrateegia projekt 2012-2020) Just sellised õpetajad pingutavad ka tõenäolisemalt rohkem, et vanematega koostööd teha.

1.4 Koostööd takistavad tegurid

Suureks takistuseks võib olla õpetaja halvustav hoiak lapse suhtes. (Ozcinar & Ekizoglu 2013) Kui õpetaja seisukohta ei muuda, siis ei kujune lapsevanemaga head koostööd.

2010. aastal tegi Veisson ja Wanders uuringu, mille tulemustest nähtus, et koostööd enim pärssivaks negatiivseks faktoriks osutus mõlema osapoole ajapuudus. Õpetajatel oli raske aega leida individuaalkohtumisteks ning lastevanematel puudus huvi. Carolyn Webster-Stratton on öelnud, et edukat tulemust ei saagi olla, kui partnerlus on ühepoolne ja lastevanem ei ole avatud õpetaja pakutavatele aspektidele. Näiteks:

- puudub usalduslik suhe,
- regulaarselt suhtlemine,
- kodus paika pandud õppimisruumi kujundamine,
- kohtumised õpetajaga,
- ei väärtusta õpetaja partnerlust,
- ei liitu lasteasutuse poolt pakutud grupiga.

Õpetaja ja lastevanema koostöö tähendab, et mõlemad pooled panustavad ühtviisi lapse arengu edendamise nimel. (Hongzhu 2013) Koostööd ei saa lasteaial ning kodul olla siis, kui mõlemal osapoolel on erinevad käsitlused kasvatuses ning puudub ühine arusaam ja suhtlus igapäevatoimetustest lasteaias. (Almann 2010) Koostööd võib suuresti takistada ka vähene tööstaaž, mille tõttu pole õpetajal piisavalt kogemust luua usalduslikku läbisaamist. (Cantin, Plante, Coutu & Branson, 2012) Teiseks takistavaks teguriks võib olla ka lastevanemate ajapuudus ja rühmaõpetajate tahe teha intensiivset koostööd. Merike Puuri 2019. aasta uuringust selgus, et lasteaiaõpetajate vaatenurgast on suureks takistuseks eelarvamused lastevanematel õppetööst lasteaias, suured rühmad mis takistab individuaalset tööd lapsega ja ajapuudus lastevanematel osaleda ühisüritustel. Lastevanemad pidasid takistavaks teguriks vähest suhtlust õpetaja poolt.

1.5 Kodu ja lasteasutuse koostöö meetodid

Arenguvestlused on üks koostöövormidest õpetaja ja lastevanema vahel. Kuna lastevanem tunneb oma last paremini kui keegi teine, saab ta rääkida lapse isiksuseomadustest: kuidas laps käitub kodus, mis talle meeldib ning mis mitte. Lastevanema jagatud mõtted ja kogemused enda lapse kohta on lasteaiaõpetajale väga olulised - sel moel saab ta nii last kui ka lastevanemat toetada ja paremini mõista. Oluline on mõlema panus. (Häidkind 2013: 31)

Eduka arenguvestluse läbiviimiseks peaks õpetaja eelnevalt lapse tegevust vaatlema ning seda dokumenteerima. Analüüsides vaatluse tulemust, saab õpetaja parema pildi lapse

isiksusest (mis talle meeldib ning mis mitte). Arenguestluse käigus saab õpetaja vaadeldud tulemusi lapsevanemaga jagada, neid koos analüüsida ja hinnangu anda. Kui õpetajal on tekkinud lapse arengu jälgimisel küsimusi, millele ta ei ole pädev vastust andma, siis peab ta pöörduma spetsialisti poole. (Almann 2006: 74)

Beebikool on mõeldud lastevanematele kes saavad eelnevalt lapse lasteaeda tulekut tutvuda lasteaiaga kui ka lastevanematega kes võivad tulevikus sama rühmaga seotud olla. Tavaliselt on beebikooli eeskätt juhendaja lasteaias muusika- või liikumisõpetaja. Tegevus on planeeritud eelkõige lapse kohanemiseks, et laps oleks varakult kohanenud uue ruumi ja võõraste kätega. Beebikool aitab lapsel kui ka emal kergemini oma emotsioonidega toime tulla kui tuleb see moment, et laps läheb lasteaeda. Koos beebikoolis käies saavad lapsevanemad paremini üksteisega läbi ning hiljem rühmakaaslasteks. Beebikool on kodu ja lasteasutuse vahel hea kohanemise harjutamiseks. (Roht 2010: 46)

Tänu kiire infotehnoloogia arengule on nii õpetajad kui ka lapsevanemad kasutavad koostöövormina veebikeskkondi enamjaolt kasutatakse:

- **Eliis-** 2012. aastal loodi ühe Eesti eralasteaias direktor Carol Tarre algatusel Eliisi veebikeskkond mis on igapäevane abi käsi õpetajale, juhtkonnale kui ka lapsevanemale. Eliisis on nii juhtkonnal ja lastevanematel hea ülevaade õppetööst päeva jooksul lisaks saab seal näha nädalaplaane kui ka laste arengukirjeldusi. Eliisi ülesehitus on lihtne. Antud keskkonnas kogu dokumentatsioon läheb arhiivi ning on mugav mõlemale osapoolale hiljem järel vaatamiseks. (Leikop 2014)
- **Rühmafoorum sotsiaalmeedias-** Enamik lapsevanemaid sõnasid, et neile meeldib kui lasteaias toimunu kajastuks ka sotsiaalmeedias kinnise foorumis. Enamjaolt lapsevanemad soovivad foorumis näha lasteaias toimunust pilte ning tähtsamaid teateid.
- **Isiklik rühma blogi lehekülg-** Blogi on päeviku stiilis internetis peetav veebikeskkond kus postitused on kronoloogilises järjestuses. Egle Krull (2008) sõnas, et rühma blogis tavaliselt arutelu ei toimu vaid saab kommenteerida oma mõtteid.
- **E-kirju-** Enamjaolt eelistavad e-kirju lapsevanemad kes ei kasuta sotsiaalmeediat ning ainuke suhtluskanaliks interneti vahendusel on meil.

Kirjateel koostöövorm on mugav lastevanematele kelle aeg on limiteeritud kuid huvi rühmas toimuva järele on suur. (Hongzhu 2013: 483–486)

Suur ja Veisson (2005) tulid uurimuses järeldusele, et enim soosituks koostöö vormiks lasteaiaõpetaja ja lapsevanema vahel on ühisüritused. Kui lasteaias on rühmaõpetajad loonud keskkonna, kus koostöö toimub mitte ainult kirjateel on kooli minekuks lastel kergem teha koostööd teiste rühmadega. (Valk & Ress 2016:101) Ühisüritused soodustavad paremat koostööd. Ühisüritused annavad mõlema osapoolele eduelamuse. Ka Koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas on ettenähtud ühisüritused. Lasteaed toetab ja täiendab perekonda laste kasvatamisel. Organiseerib vanemate üld- ja rühmakosolekuid, kutsub vanemaid osalema ühisüritustel ja nende ettevalmistamisel. (RT. P 4, 46)

2. UURIMUSE METOODIKA JA KIRJELDUS

2.1 Uurimistöö eesmärk ja uurimisküsimused

Uurimistöö eesmärk on välja selgitada mõlema osapoole teadmised koostööst ning ootused toimivale koostööle. Koostöömudeli väljapakumine koostöö edendamiseks.

1. Kuidas lastevanemad mõistavad koostööd?
2. Kuidas lasteaiaõpetajad hindavad kodu ja lasteasutuse vahelist koostööd?
3. Kuidas lasteaiaõpetajad mõistavad koostööd?
4. Mis võivad olla koostööd soodustavad ja takistavad tegurid?

2.2 Uurimistöö metoodika

Uurimistöö läbimiseks valis autor kvantitatiivse uurimisviisi. Kvantitatiivses uurimises kasutas autor küsitlust, kuna see võimaldab koguda kvantitatiivseid andmeid. Kvantitatiivne uuringumeetod annab lühikese aja jooksul parema ülevaate küsitletute vastustest, samuti sellest, millised vastused on omavahel seotud, aidates hiljem tulemusi üldistada (Creswell 2014; Flick 2011).

Küsimuste osas koostas autor nii avatud kui ka suletud küsimusi. Avatud küsimused andsid vabaduse vastajal enda arvamust selgemalt väljendada. (Laherand, 2008) Et statistiliselt oleks kergem analüüsida, kasutas autor ka suletud küsimusi, mida hiljem kodeeris tähisteks. (Õunapuu, 2014 :159) Küsimuste koostamisel toetus autor varasemate uurijate küsimustele, nagu näiteks Merike Puuri ja Maarja Kullamaa küsimustikule.

Küsitlust täitsid rühmaõpetajad ja lapsevanemad ning autor tagas iga vastaja isikuandmete konfidentsiaalsuse. Mõlemad küsitlused olid sarnased, et neid omavahel võrrelda. Lasteaiaõpetajate küsimustik koosnes 16 küsimusest, millest küsimused 1 – 3 olid taustaandmed, küsimused 4 – 9 käsitlesid koostöö olemust, küsimused 10 – 11 koostöö tegureid ja küsimused 12 – 16 olid avatud. Lastevanemate küsimustik koosnes 18 küsimusest, millest küsimused 1 – 3 olid taustaandmed, küsimused 4 – 11 käsitlesid koostöö olemust, küsimused 12 – 13 koostöö tegureid, küsimused 14 – 15 andsid hinnangu lapse õpetajale ning küsimused 16 – 18 olid avatud. Küsitlust täideti

elektroonselt, kuid soovi korral täitsid mõned lapsevanemad ja rühmaõpetajad ka paber kandjal.

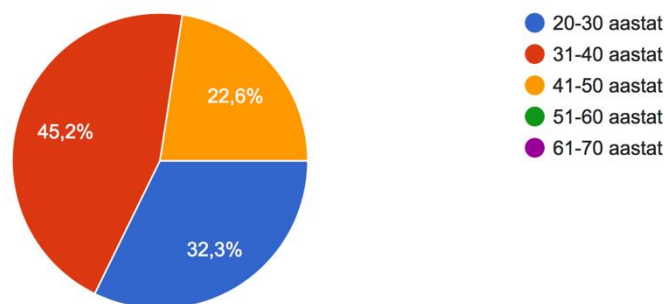
Autor analüüsis andmeid Google Formsis ja MS Office Excelis. Autor kasutas töös vastanute vastuseid muutmata kujul.

2.3 Valim

Uurimuse moodustasid Viru-Nigula lasteaia rühmaõpetajad ja lastevanemad. Viru-Nigula vallas on kolm lasteaeda: esimeses lasteaias on 18 rühmaõpetajat, teises ja kolmandas lasteaias on 12 rühmaõpetajat. Kokku kolme lasteaia peale on 30 rühmaõpetajat ning lapsi 241. Selle põhjal võib oletada, et antud uuringus oleks võinud osaleda vähemalt 200 lastevanemat, kuna paljudes peredes käib mitu last lasteaias. Tegemist on mugavusvalimiga, kuna antud töö autor töötab Viru-Nigula valla lasteaias.

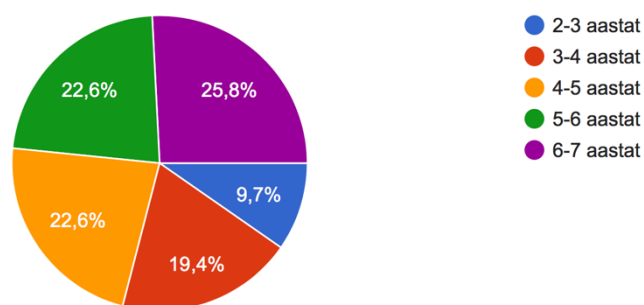
Uuring korraldati 2021. aasta märtsis-aprillis. Autor võttis ühendust Viru-Nigula õppejuhiga, kes saatis nii lastevanematele kui ka lasteaiaõpetajatele veebiküsimustiku lingid ning autor jagas soovi korral soovijaile paber kandjal küsimustiku. Paber kandjal soovis küsimustikule vastata 14 lasteaiaõpetajat ning 8 lapsevanemat. Kokku saadi lastevanematelt 31 vastust, valimi kirjeldusest lähtuvalt on ankeedile vastanute vanus välja toodud. Lastevanematelt laekus tagasiside kiiresti, kuid lasteaiaõpetajatele pidi autor küsimustiku täitmist mitmeid kordi meelde tuletama. Õnneks sai autor vastused kolme lasteaia kõigilt õpetajatelt.

Järgnevalt kirjeldatakse uuringus osalenud lastevanemate valimit. Kõige rohkem oli küsitluses osalenute hulgas, 14 lastevanemast (45,2%), 31 – 40 aastaseid; 10 inimest (32,3%) on 20 – 30 aastat vanad; 7 inimest (22,6%) on 41 – 50 aastat vanad. Selles küsitluses ei osalenud ühtegi vanemat, kelle vanus on 51 – 70 aastat. (Joonis 3.)

Joonis 3. Lastevanemate vanuseline jaotus

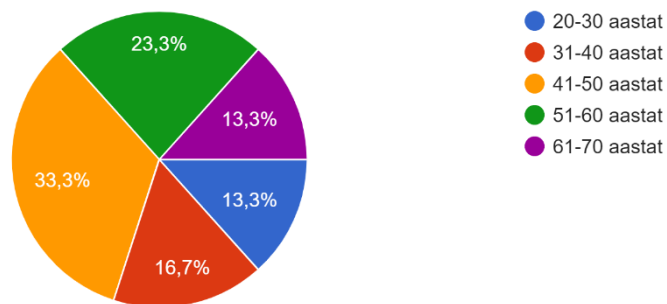
Küsitluses osalesid ainult naised (emad). Antud uuringus ei osalenud ühtegi isa ega inimest, kes ei soovinud avaldada oma sugu. Küsitluses osales 3 lapsevanemat (9,7%), kelle laste vanus on 2-3 aastat, 6 lapsevanemat (19,4%), kelle laps on vanuses 3-4 aastat, 7 lapsevanemat, kelle lapse vanus on 4-5 aastat, 7 lapsevanemat, kelle lapse vanus on 5-6 aastat ning 8 lapsevanemat (25,8%), kelle laps on 6-7aastane. (Joonis 5.)

Joonis 5. Lastevanemate jaotus lasteaia käiva lapse vanuse põhjal

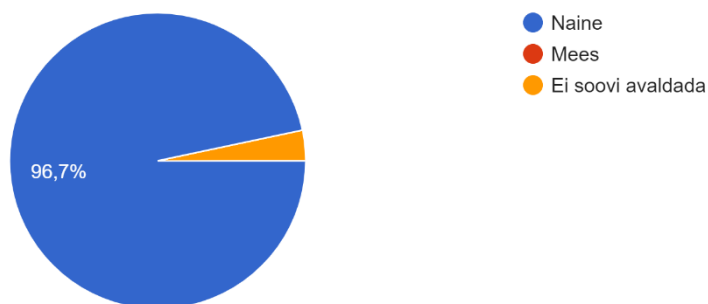
Uuringus osalenud lasteaiaõpetajate üldandmed.

Küsitluses osalenud 10 lasteaiaõpetajat (33,33%) on 41-50 aastat vanad; 7 lasteaiaõpetajat (23,3%) on 51-60 aastat vanad; 5 lasteaiaõpetajat (16,7%) on 31-40 aastat vanad; 4 lasteaiaõpetajat (13,3%) on 20-30 aastat vanad ning 4 lasteaiaõpetajat (13,3%) on 61-70 aastat vanad. (Joonis 6.)

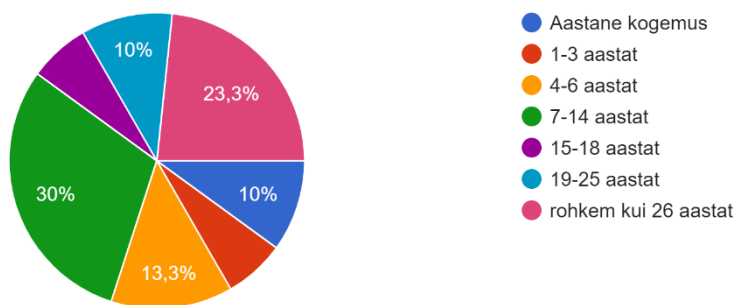
Joonis 6. Lasteaiaõpetajate vanuseline jaotus

Küsitluses osales 29 (96,7%) naissoost rühmaõpetajat ning üks (3,3%) rühmaõpetaja ei soovinud oma sugu avaldada. Antud uuringus ei osalenud ühtegi meessoost rühmaõpetajat. (Joonis 7.)

Joonis 7. Lasteaiaõpetajate sooline jaotus

Jooniselt 8 on näha küsitluses osalenud lasteaiaõpetajate tööstaaži. Aastapikkuse tööstaažiga õpetajaid oli 3 (10%); 1-3 aastat tööstaaži oli 2 õpetajal (6,7%); 4-6 aastat tööstaaži 4 õpetajal (13,3%); 7-14 aastat tööstaaži 9 õpetajal (30%); 15-18 aasta pikkuse tööstaažiga õpetajaid oli 2 (6,7%); 19-25 aastat tööstaaži oli 3 õpetajal (10%) ning rohkem kui 26 aastase tööstaažiga õpetajaid oli 7 (23,3%).

Joonis 8. Lasteaiaõpetajate tööstaaz

2.4 Uurimisprotseduur

Andmete analüüsis kasutab autor kvalitatiivset uurimismeetodit. Uurimismeetodiks on ankeetküsitlus. Küsitlus koostati veebikeskkonnas Google Forms ning soovi korral jagas autor vastanutele (lasteaiaõpetajatele ja lastevanematele) paber kandjal küsitluse.

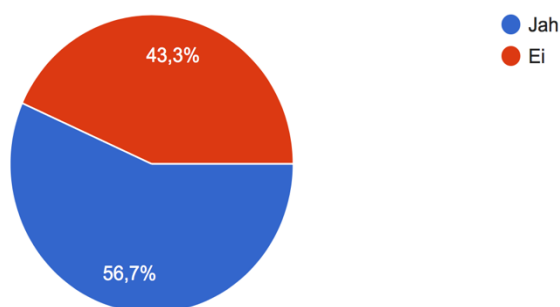
Küsitluse fookuses on lasteaiaõpetaja teadlikkus koostööst lapsevanemaga, mida õpetaja teeb, et pälvida lapsevanemate usaldus ja soov teha koostööd. Küsitlus viidi läbi Google Formsi keskkonnas ja seda analüüsiti kvalitatiivse induktiivse sisuanalüüsi meetodiga. Ankeetküsitluse lastevanematele viib autor läbi Google keskkonnas. Küsitluse fookuses on lastevanemate hinnang koostööle lasteasutusega ning milline on nende panus selles. Küsitluses kasutab autor lastevanemate vastamisel 2 erinevat Likerti skaalat. Esimesel Likerti skaalal on viiepallisüsteem, kus number on vastav sõnalisele mõistele: 1 -Mitte kunagi, 2 - Harva, 3 - Mõnikord, 4 - Sageli ja 5 - Alati. Teisel Likerti skaalal on kolmepallisüsteem, kus number on vastav sõnalisele mõistele: 1 - Ei ole nõus, 2 - Pooleldi nõus ja 3 - Olen nõus.

Küsitluses tagab autor vastajate anonüümsuse, eemaldades isiku- ja kohanimed. (Flick 2016: 290) Saadud andmete põhjal koostab autor statistika Google keskkonna abil ning andmete analüüsi, lugedes teksti korduvalt läbi, mis annab parema ülevaate ning arusaama intervjuus osalejate mõtetest. (Laherand 2008: 291)

3. UURIMISTULEMUSED LASTEAIAÕPETAJA JA LASTEVANEMATE KOOSTÖÖ LASTEAIAS

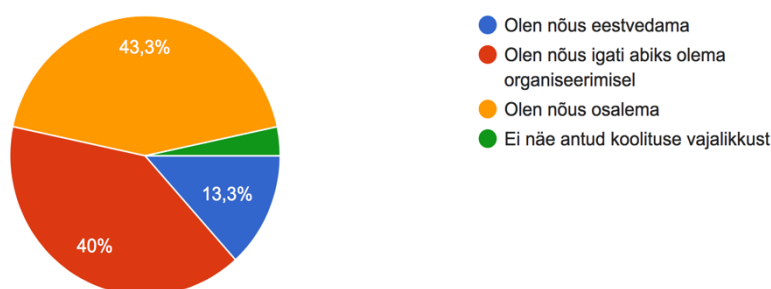
3.1 Huvi koostööteemalise koolituse vastu

Küsitluses osalenud 17 õpetajat (56,7%) on koolitusel osalenud, kuid 13 (43,3%) õpetajat pole koolitusel osalenud. (joonis 9.)

Joonis 9. Lasteaiaõpetajate osalemine koolitusel „Koostöö lastevanematega“

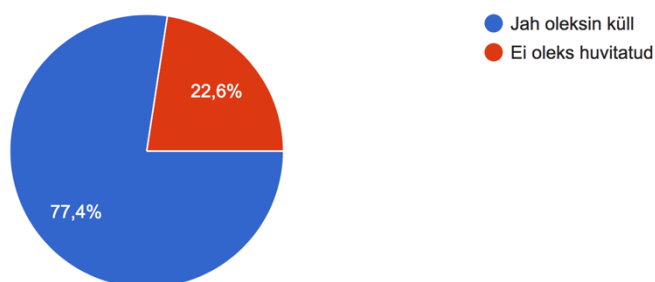
13 (43,3%) lasteaiaõpetajat on nõus osalema koolitusel; 12 (40%) lasteaiaõpetajat on nõus igati abiks olema organiseerimisel; 4 (13,3%) lasteaiaõpetajat on nõus koolitust eest vedama ning 1 (3,3%) õpetaja ei näe antud koolituse vajalikkust. (joonis 10.)

Joonis 10. Lasteaiaõpetajate soov osaleda koolitusel „Koostöö kodu ja lasteasutuse vahel“

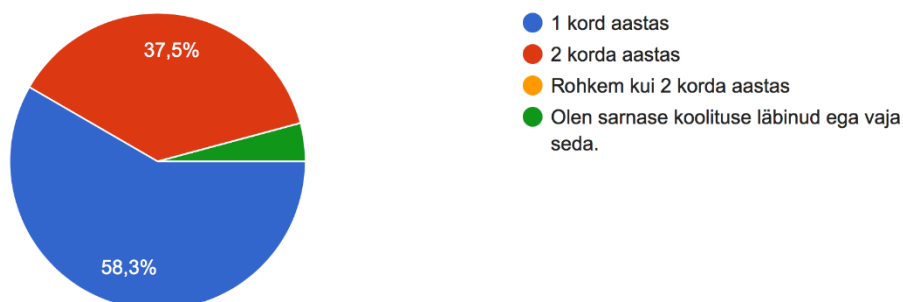
Uurimuses vastasid kõik lastevanemad, et peavad koostööd kodu ja lasteasutusega oluliseks ning koostöö initsiatiiv peaks olema mõlemapoolne. 24 (77,4%) lastevanemat

oleksid huvitatud koolitusest teemal „Koostöö kodu ja lasteasutuse vahel“, kuid 7 (22,6%) lastevanemat poleks huvitatud. (joonis 11.)

Joonis 11. Lastevanemate huvi koolituse „Koostöö kodu ja lasteasutuse vahel“ vastu

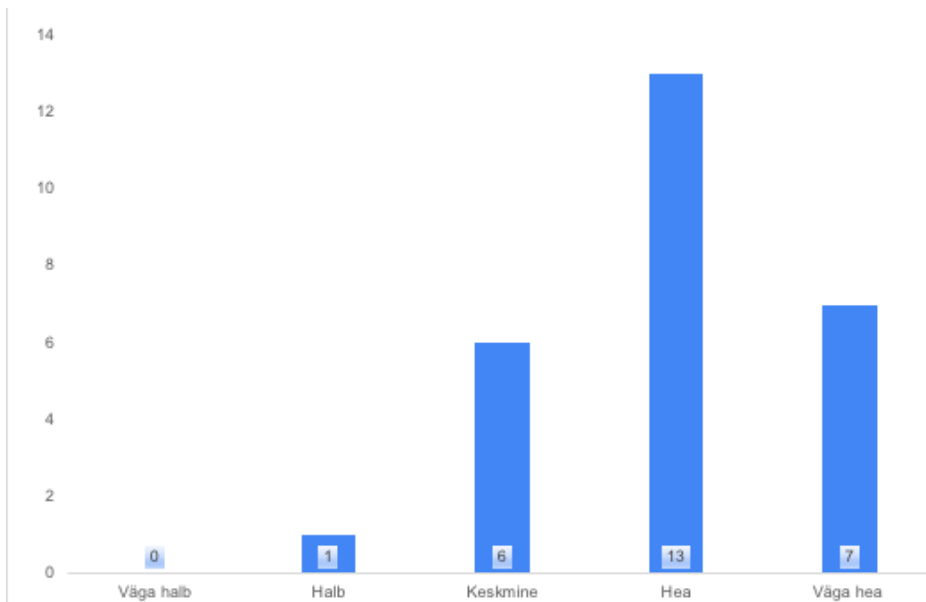
14 (58,3%) lastevanemat oleksid huvitatud antud koolitusel osalema 1 kord aastas; 9 (37,5%) lastevanemat oleksid huvitatud koolitusel osalema 2 korda aastas ning 1 (4,2%) lapsevanem on samalaadse koolituse läbinud ning ei vajaks seda. (joonis 12.)

Joonis 12. Lastevanemate osalus koolitusel

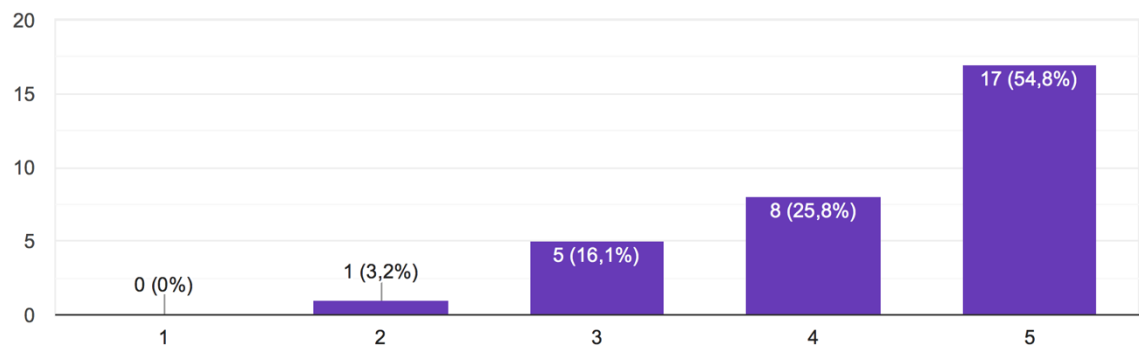
3.2 Hinnang lasteaia ja kodu koostööle

7 õpetajat on hinnanud koostööd „5 - Väga hea“, 13 õpetajat on hinnanud koostööd „4 - Hea“, 6 õpetajat on hinnanud koostööd „3 - Keskmine“, 1 (3,3%) õpetaja on hinnanud koostööd „1 - Halb“ ning mitte keegi ei hinnanud koostööd väga halvaks. (joonis 13.)

Joonis 13. Lasteaiaõpetajate hinnang koostööle

17 (54,8%) lastevanemat hindas koostööd lasteaiaõpetajaga „5 - Väga hea“, 8 (25,8%) lastevanemat hindas koostööd „4 - Hea“, 5 (16,1%) lastevanemat hindas koostööd „3 - Keskmine“ ning 1 (3,2%) lapsevanem hindas koostööd „2 - Halb“. (joonis 14.)

Joonis 14. Lastevanemate hinnang koostööle lasteaiaõpetajaga

Lasteaiaõpetajad kommenteerisid kodu ja lasteasutuse koostööd järgnevalt:

Tekkinud vastastikuse usalduse tõttu toimub suhtlemine lapse arengu ja selle toetamise nimel, abistatakse vastastikku õpetajaid õppetegevuste korraldamisel ja vanemaid suunatakse kodus täitma erinevaid last arendavaid tegevusi, korraldatakse koos üritusi, väljasõite jms. Lapsi arendavad tegevused ühise eesmärgi nimel. (Lasteaiaõpetaja)

Sellel koostööl on väga palju väljundeid. Tuleb proovida erinevaid. Minu kogemus ütleb, et enamik vanemaid on sellest huvitatud, kui leiad õige lähenemisviisi ja asi on eesmärgistatud. Õpetaja toob mugavustsoonist välja ning nõuab pingutamist ja eneseanalüüsi. Igal juhul on koostöö lastevanematega väga vajalik õpetaja töös. (Lasteaiaõpetaja)

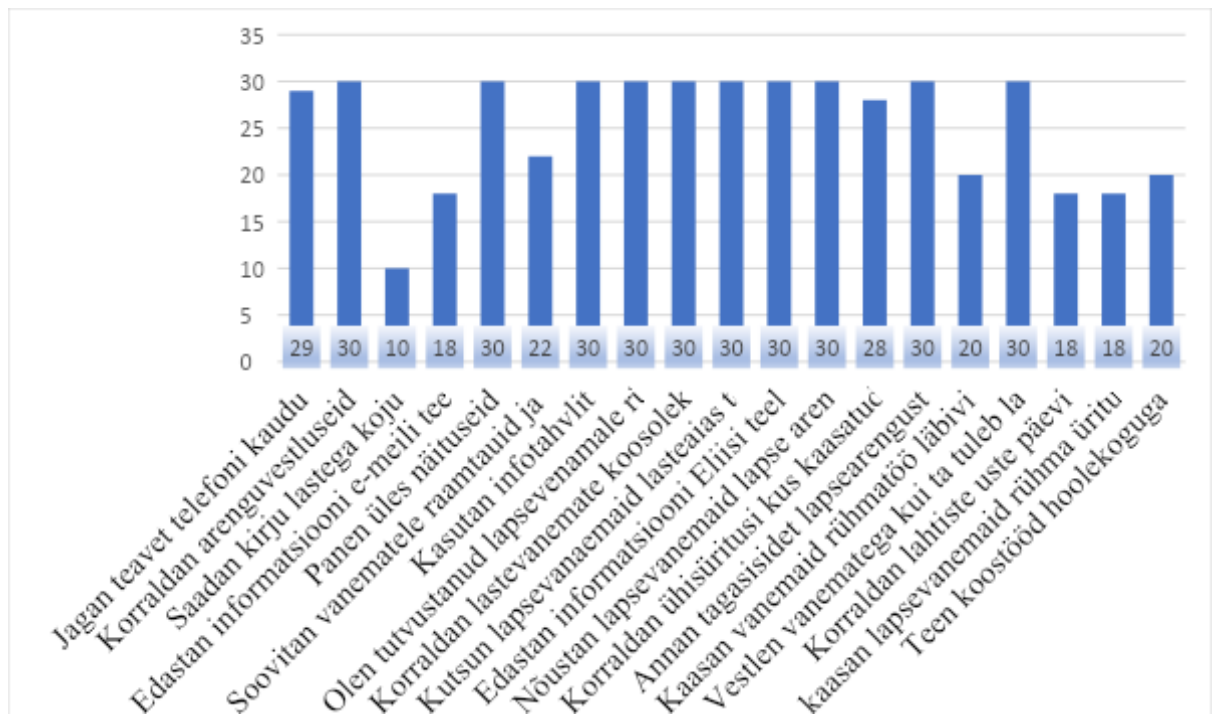
Koostöö on minu meelest see, kui toimub vastastikune suhtlus ja mõistmine. Õpetaja annab tagasisidet lapse arengu edusammude, peresündmuste ja lapse kogemuste kohta. Lastevanemad on oodatud osalema rühma igapäevaelus ja üritustel. (Lasteaiaõpetaja)

3.3 Koostöövormid, mida kasutatakse ja eelistatakse

30 lasteaiaõpetajat (100%) mainisid, et kasutavad kõige enam koostöövormina:

- Arenguvestlusi
- Näitusi
- Infotahvli
- Rühmareeglite tutvustamist vanematele
- Ühisürituste korraldamist lastevanematele
- Koosolekute korraldamist lastevanematele
- Lastevanemate nõustamist
- Lapse arengu kohta tagasiside andmist
- Vestlust vanematega, kui nad tulevad last lasteaeda tooma ja ära viima
- Eliisi teel informatsiooni edastamist

29 lasteaiaõpetajat (96,7%) jagab teavet telefoni kaudu; 28 lasteaiaõpetajat (93,3%) korraldab ühisüritusi, kuhu on kaasatud lastevanemad; 22 lasteaiaõpetajat (73,3%) soovib lastevanematele erialast kirjandust ja artikleid; 20 lasteaiaõpetajat (66,7%) kaasab vanemaid rühmatöö läbiviimisesse ning teeb koostööd hoolekoguga; 18 lasteaiaõpetajat (60%) edastab informatsiooni meili teel, korraldab lahtiste uste päevi, kaasab lastevanemaid rühmaürituste organiseerimisse ning 10 lasteaiaõpetajat (33,3%) saadab lastega kirju koju. (joonis 15.)

Joonis 15. Lasteaiaõpetajate koostöövormid lasteaias

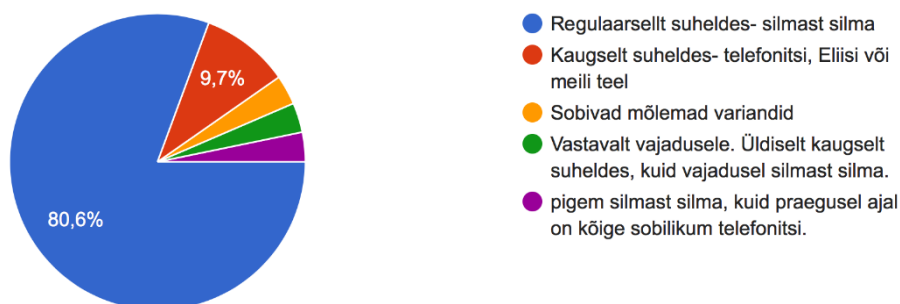
Õpetajad mainisid, et neile meeldib kõige enam koostöövormina pidev suhtlus nii virtuaalselt kui ka realselt, korraldades ühiseid üritusi.

//Mulle meeldivad kõige enam koostöövormina ühisüritused, planeeritud ja hetkeolukorra vestlused, info ja foto/videojäädvustuste jagamine Eliisis või fb grupis. Viimane nimetatuist annab lapsevanemale ülevaate ja kiire tagasiside lapse päevategemistest ja omandatud oskustest, vestlustel saab keskenduda ühe kindla lapse vajadustele ja oskustele, ühisüritused loovad ühtsema meeleolu// (Lasteaiaõpetaja)

//Ühised peod, mängupeod rühmas, perepeod õdede ja vendade osavõtul - kõik ühised rõõmsad vabamas vormis tegevused. Sportlikud tegevused. Ekskursioonid. Teatrikülastused (koos vanematega). Infotunnid või koosolekud rühmas konkreetse teema arutamiseks. Pidev infovahetamine erinevas vormis// (Lasteaiaõpetaja)

Sama küsimus esitati ka lastevanematele. Vastustest ilmnis, et 25 (80,6%) lapsevanemale on sobilikum regulaarne suhtlus silmast silma; 3 (9,7%) vanemale oli sobilik kaudne suhtlus telefoni teel või Eliisis, 1 (3,2%) lapsevanem mainis, et talle sobib nii kaudne kui ka silmast silma suhtlus; 1 (3,2%) lapsevanem mainis, et vastavalt vajadusele; üldiselt

kaudselt suheldes, kuid vajadusel silmast silma; 1 (3,2%) eelistaks pigem silmast silma, kuid praegusel ajal on kõige sobilikum telefonitsi. (joonis 16.)

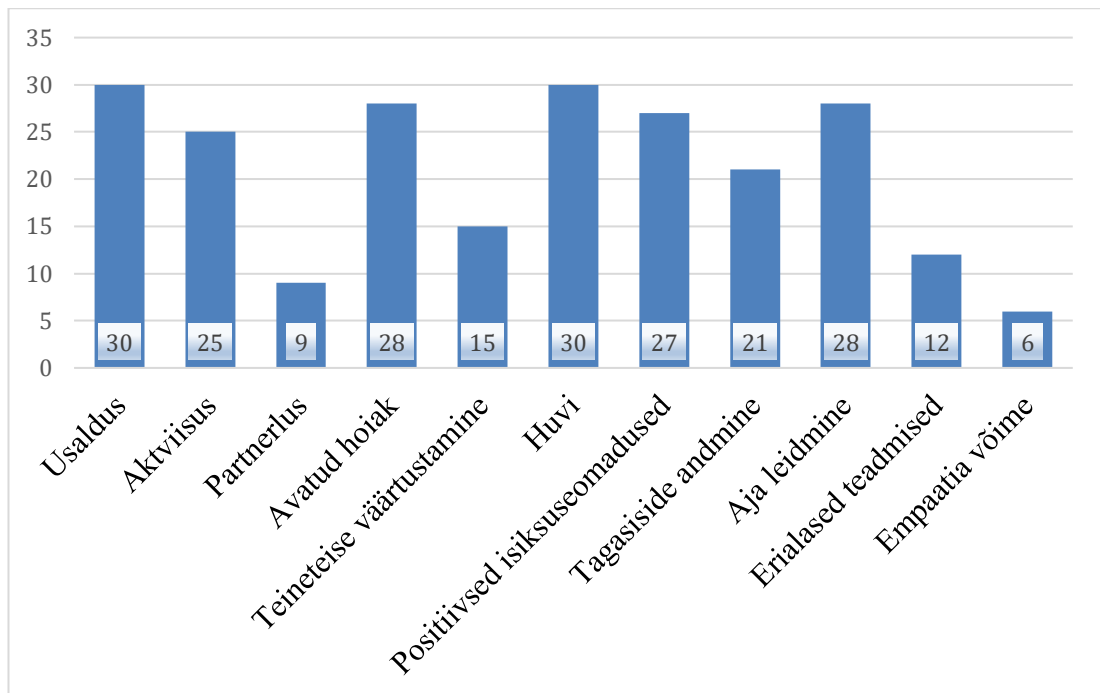
Joonis 16. Lastevanemate koostöövormi eelistus

Eelistan reaalses elus reaalselt kokkusaamist ning silmast silma suhtlemist ning avameelseid arutelusid laste arengu ja isikuomaduste toetamiseks. Kuid mõistan, et praegusel ajal pole kahjuks kokkusaamised lubatud. (Lapsevanem)

3.4 Koostööd soodustavad ja pärssivad tegurid

Lasteaiaõpetajad mainisid, et enim soodustavad koostööd on huvi lasteaias toimuva vastu, usaldus, avatud hoiak ning aja leidmine.

Joonisel 17 on näha, et 30 lasteaiaõpetajat (100%) vastasid, et koostööd soodustab usaldus ja huvi; 28 lasteaiaõpetajat (93,3%) avatud hoiak ja aja leidmine; 27 lasteaiaõpetajat (90%) positiivsed isiksuseomadused; 25 lasteaiaõpetajat (25%) aktiivsus; 21 lasteaiaõpetajat (70%) tagasiside andmine; 15 lasteaiaõpetajat (50%) teine teiseväärtustamine; 12 lasteaiaõpetajat (40%) erialased teadmised; 9 lasteaiaõpetajat (30%) partnerlus ja 6 lasteaiaõpetajat (20%) vastasid empaatia võime. (joonis 17.)

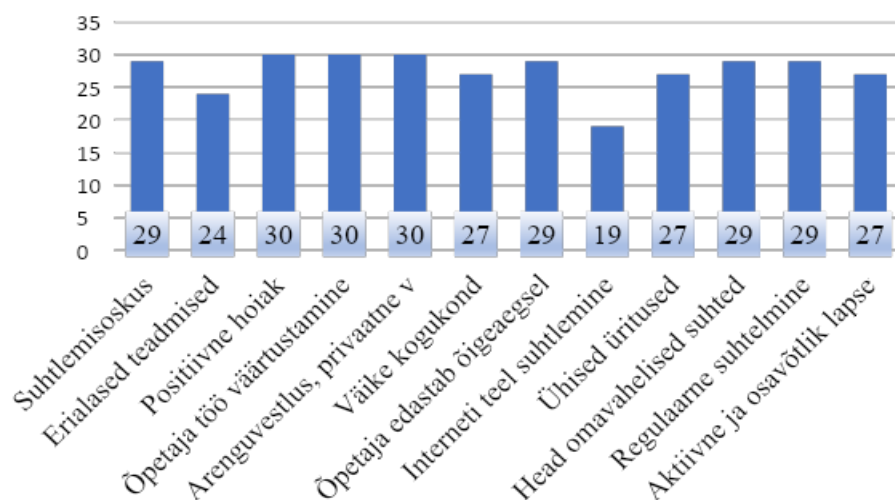

Joonis 17. Lasteaiaõpetajate hinnang, mis soodustab koostööd

//Usaldus, rühma tegevusele kaasaaitamine, lapse arengutulemuste kohta ise (lapsevanem) vastutuse võtmine. Lapsevanemad juhivad õpetajate tähelepanu erinevate ürituste korraldamisele (nt jõulumaa, muuseumitunnid, soovitud väljasõitudeks), toetavad ise transpordiga, toovad lasteaeda kodus mittevajalikke mänguasju või õppevahendeid// (Lasteaiaõpetaja)

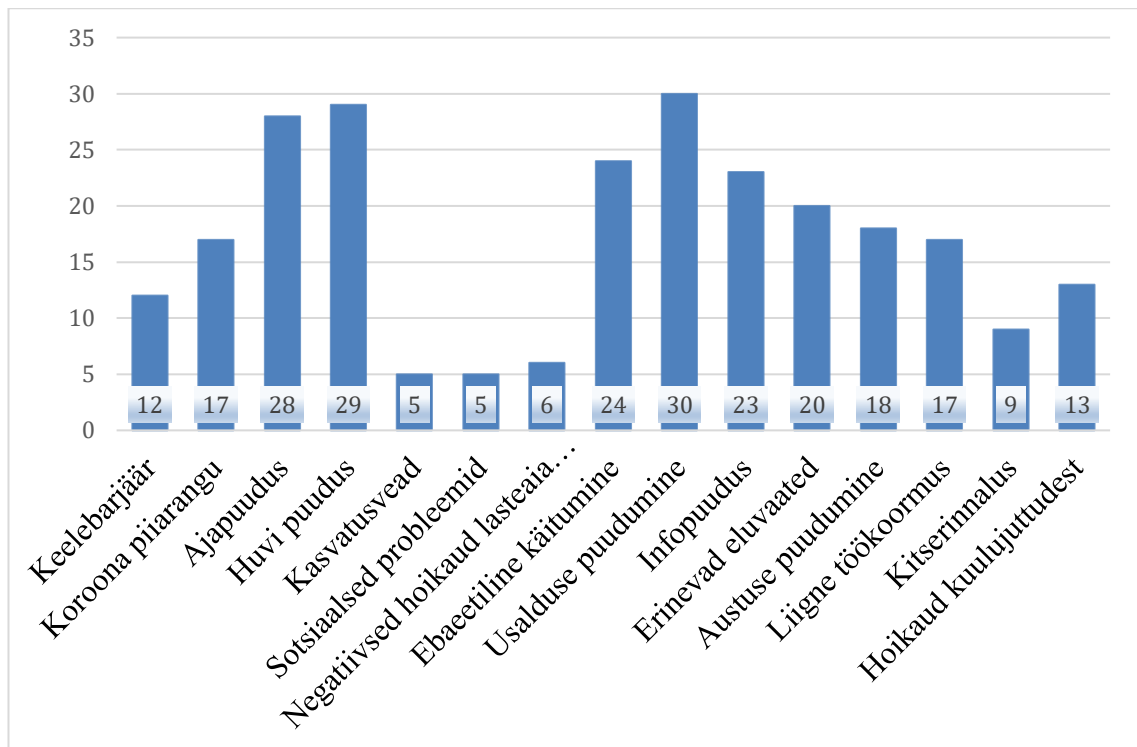
//Vanema kaasamine rühmas toimuvasse - osalemine hommikuringis või mängupeol -, et vanem näeks veidi põhjalikumalt, mis rühmas toimub. Eriti vajalik nooremas rühmas, et tekitada usaldust ja vanemate hirme hajutada. Soov vanemat ära kuulata, mitte kohe õpetada; informatsiooni pidev jagamine// (Lasteaiaõpetaja)

31 lapsevanema hinnangul soodustab kõige rohkem koostööd positiivne hoiak, õpetaja töö väärtustamine, arenguestlused ning ka privaatsed vestlused. Suurt rolli mängib suhtlemisoskus, õigeaegne informatsioon, regulaarne suhtlus ning head suhted. (joonis 18.)

Joonis 18. Lastevanemate hinnang, mis soodustab koostööd.

Jooniselt 19 on näha, et lasteaiaõpetajate hinnangul takistavad kõige enam koostööd usaldusepuudumine ning aja- kui ka huvipuudus. Kõik 30 lasteaiaõpetajat (100%) vastasid, et koostööd mitte soodustav tegur on usalduse puudumine; 29 lasteaiaõpetajat (96,7%) mainisid, et huvi puudus; 28 lasteaiaõpetajat (93,3%) ajapuudus; 24 lasteaiaõpetajat (80%) ebaetiline käitumine; 23 lasteaiaõpetajat (76,7%) infopuudus; 20 lasteaiaõpetajat (66,7%) erinevad eluvaated; 18 lasteaiaõpetajat (60%) austuse puudumine; 17 lasteaiaõpetajat (56,7%) liigne töökoormus ja koroonapiirangud; 13 lasteaiaõpetajat (43,3%) hoiakud kuulujuttudest; 12 lasteaiaõpetajat (40%) keelebarjäär; 9 lasteaiaõpetajat (30%) kitsarinnalisus; 6 lasteaiaõpetajat (20%) negatiivsed hoiakud lasteaias suhtus ja 5 lasteaiaõpetajat (16,7%) mainisid, et kasvatusvead ja sotsiaalsed probleemid takistavad tõhusat koostööd (joonis 19.)

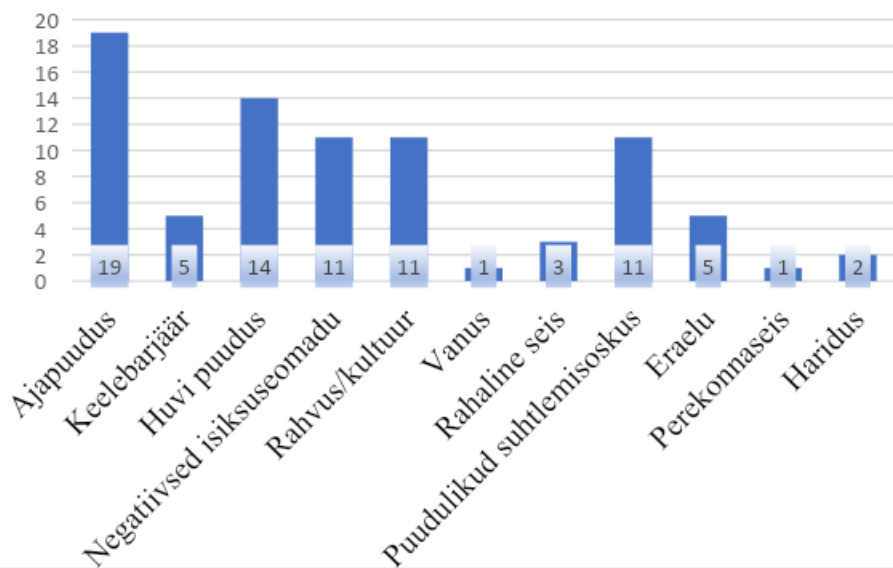

Joonis 19. Lasteaiaõpetajate hinnangul koostööd mittesoodustavad tegurid

//Lapsevanemate negatiivsed hoiakud lasteaias suhtes, õpetajate alusetu halvustamine väljaspool lasteaeda, vähene huvi last ise arendada. Vanemad arvavad tihti, et lasteaed peab pingutama lapse koolivalmiduse nimel, kuid nad ei adu, et tegelikult peab olukord olema vastupidine. Vanemad kuulavad ainult oma lapse argumente, tehakse sellest kohene järeldus ja räägitakse nn külajuttu üle linna või käiakse alusetult erinevatele instantsidele kaebamas// (Lasteaiaõpetaja)

//Kui lapsevanem suhtub lasteaeda negatiivselt. Kui lapsevanem on ebaviisakas ja käitub ebaetiiliselt ehk vastupidiselt headele käitumistavadele. Kui lapsevanem ei austa ega usalda õpetajat ning Eesti haridussüsteemi// (Lasteaiaõpetaja)

Jooniselt 20 on näha, et lastevanemate hinnangul takistavad kõige enam koostööd nii ajakuu ka huvipuudus. 19 lapsevanemat (61,3%) vastasid, et ajapuudus on kõige suurem koostöö takistus; 14 lapsevanemat (45,2%) vastasid huvipuudus; 11 lapsevanemat (35,5%) vastasid, et negatiivsed isiksuseomadused, rahvus/kultuur ja puudulikud suhtlemisoskused; 5 lapsevanemat (16,1%) vastasid keelebarjäär ja eraelu; 3 lapsevanemat vastasid (9,7%) rahaline seis; 2 lapsevanemat (6,5%) vastasid haridus ning 1 lapsevanem (3,2%) vastas perekonnaseis ja vanus. (joonis 20.)

Joonis 20. Lastevanemate hinnangul koostööd mittesoodustavad tegurid

//Õpetajad peaksid ise rohkem tagasisidestama, kuidas lapsel läheb. Võiks arvesse võtta ka lapsevanema soovitusi, kuidas lapsega toime tulla// (Lapsevanem)

4. ARUTELU

Käesolevas uurimuses selgus, et Viru-Nigula valla lasteaedade lasteaiaõpetajate ja lastevanemate jaoks on koostöö väga oluline ning initsiatiiv peab olema vastastikune. Uurimistöös toetuti küsimustele: mida tähendab koostöö lasteaia ja kodu vahel, milliseid koostöövorme kasutavad nii lasteaiaõpetajad kui ka lastevanemad ning milline on nende hinnang omavahelisele koostööle.

Uurimuses oli autor püstitanud neli küsimust, millele ta sai ka vastused.

1. Kuidas lastevanemad mõistavad koostööd?
2. Kuidas lasteaiaõpetajad hindavad kodu ja lasteasutuse koostööd?
3. Kuidas lasteaiaõpetajad mõistavad koostööd?
4. Mis võivad olla koostööd soodustavad ja takistavad tegurid?

Küsitluse tulemustest selgus, et nii lasteaiaõpetajatel kui ka lastevanematel on ühine arusaam, mida tähendab koostöö. Koostöö on mõlema osapoole aktiivne suhtlus ning üksteise mõistmine. Eelkõige rõhutasid lasteaiaõpetajad koostööga vastastikust usaldust. Uurimusest tuli välja, et omavahelise koostöö suhtes olid õpetajad kriitilisemad ning hinnang koostööle ei olnud maksimaalne 5, vaid lastevanemate puhul sai hindeks 4. Lastevanemate kõige populaarsem vastus oli hinne 5 ning sellest võib järeldada, et nad on rahul kodu ja lasteaia koostööga. Samas on käesoleva uurimuse tulemus vastuolus Suure doktoritöö (2014) tulemusega. Suur leidis, et lastevanemad on kriitilisemad lasteaia koostöö kvaliteedi osas kui õpetajad ja direktorid.

Uurimusest selgus, et lastevanemad mõistavad koostööd nii, et õpetaja annab lapsevanemale tagasiside lapse tegevustest lasteaias ning toetab lapsevanemat. Ka 2019. aastal Merike Puuri uurimuste tulemustes selgus, et koostöö kodu ja lasteaia vahel on mõlema osapoole jaoks oluline ning nii õpetajad kui ka lapsevanemad mõistavad seda samalaadselt. Koostöö efektiivsus sõltub eelkõige lapsevanema ja õpetaja suhtlusest ning sellest, kuidas nad üksteist mõistavad. Mõlema osapoole koostöö osas olid lastevanemate ja lasteaiaõpetajate ootused sarnased - aktiivne osalemine lasteaia üritustel, ideede ja lahenduste leidmine probleemsetes olukordades, avatud ja sõbralik suhtumine. Lastevanemad nimetasid enim koostööd soodustavaks teguriks õpetaja positiivseid isiksuseomadusi. Need olid hea suhtlemisoskus, empaatiavõime, positiivsus ja avatus. Ka 2014. aasta Rajametsa uurimuse tulemustes märkisid vanemad, et koostööd soodustavaks teguriks on õpetaja positiivsed isiksuseomadused.

Antud uurimusest selgus, et lastevanemad soovivad eelkõige regulaarset suhtlemist silmast silma, mitte kaudselt, telefonitsi ega meili teel. Ka õpetajatele meeldivamad koostöövormid olid arenguvestlused, lastevanemate koosolekud, ühisürituste pidamine ning vanemate nõustamine lapse arengu toetamiseks. Õpetajad ütlesid ühtlasi, et Eliisi ja rühmafoorumi kaudu saab kõige mugavamalt kõigile samal ajal informatsiooni edastada. Silmast silma suhelda proovivad mõlemad osapooled lapse lasteaeda viimisel või järeleminnes. Kõöp (2017) on arvamusel, et õpetajad võiksid lastevanemaid kaasata rühma tegevuskava ja õppekäikude planeerimisse. Tänu sellele tunnevad lapsevanemad, et õpetajad arvestavad nende arvamusega ja kuulevad neid ning õpetajad tunnevad, et neid aidatakse ja tuntakse huvi lapse arengu vastu.

Uuringust selgus, et rohkem kui pooled õpetajad on osalenud lastevanematega koostööd käsitleval koolitusel ning oleksid ka nõus abiks olema sellise koolituse organiseerimisel. Paar õpetajat olid isegi nõus antud koolitust eest vedama. Ka enam kui pooled lapsevanemad mainisid uurimuses, et vajaksid koolitust teemal „Lasteaia ja kodu koostöö“ ning see võiks toimuda vähemalt üks korda aastas.

Uurimustöö piiranguks oli see, et uurimus viidi läbi ühe valla näitel väikse valimiga ning selle põhjal ei saa teha järeldusi kogu Eesti lastevanemate ja lasteaiaõpetajate kohta. Kindlasti tuleks arvestada sellega, et nimetatud uurimistöö küsimused olid vastajate hinnangud ning need ei ole objektiivsed tegeliku olukorra kirjeldamisel. Töö tulemused edastatakse uuritud valla direktorile, kes avaldas soovi nendega tutvuda. See annab juhtkonnale hea ülevaate, mis on soodustavad ja takistavad tegurid koostöös, milline on hinnang omavahelisele koostööle ning kas õpetajad ja lastevanemad vajaksid erialast koolitust koostöö teemal. Töö tulemusi saab hiljem võrrelda teiste Eesti piirkondadega. Antud töö autor toetus oma uurimuses Eesti valdade uurimustele, näiteks Saaremaa valla (Kullamaa 2015), Valga maakonna (Rajamets 2014) ja Jõhvi valla uuringule (Puur 2019). Käesolevast uurimusest selgus, et koostöö on väga oluline mõlemale osapoolle ning pidev suhtlus aitab ennetada segaduse ja arusaamatuse tekkimist.

KOKKUVÕTE

Uurimistöö eesmärk oli välja selgitada mõlema osapoole teadmised koostööst ning ootused toimivale koostööle Viru-Nigula vallas. Autori soov oli teada saada, mis koostöövorme lasteaiaõpetajad kasutavad ning kas lastevanemad on nende koostöövormidega rahul. Töö lõpus pakkus autor Viru-Nigula valla lasteasutuse ja kodu koostöö edendamiseks välja mudeli - teha regulaarselt üks kord aastas koolitust lastevanematele teemal „Koostöö kodu ja lasteaia vahel“, kus eeskätt organiseerimisel ja läbiviimisel on kaasatud oma valla rühmaõpetajad.

Käesoleva uurimistöö uurimismeetodiks oli kvantitatiivne uurimus, kus vastuste saamiseks kasutati ankeetküsitlust. Teoreetilises osas keskenduti lastevanemate ja lasteaiaõpetajate omavahelisele koostööle, kus autor andis lühiülevaate peamistest koostöövormidest, mida rühmaõpetaja kasutab ning mis neist soodustab ja mis pärsib koostööd. Autor tõi ka võrdpildi eelnevatele uuringutele Eestis, kus uuriti koostööd kodu ja lasteasutuse vahel.

Uurimistöö andmete analüüsimisel selgus, et lastevanemad ja lasteaiaõpetajad mõistavad koostöö vajalikkust kodu ja lasteasutuse vahel, kuna hea koostööga võivad mõlemad osapooled. Õpetajad oskavad paremini mõista last ning planeerida soodsamat õpikeskkonda lapsele. Lastevanematel on parem ülevaade lapse käekäigust lasteaias ning nad saavad professionaalset abi lapse arengu toetamisel.

Uurimistulemuste analüüsimisel selgus, et koostöö initsiatiiv peab olema mõlemapoolne. Õpetajad kasutavad kõige enam oma töös koostöövormidena arenguveestlusi, näitusi, infotahvli, tutvustavad vanematele rühmareegleid, korraldavad lastevanematele ühisüritusi ja koosolekuid, nõustavad lastevanemaid, annavad tagasisidet lapse arengu kohta, vestlevad vanematega, kui tulevad last lasteaeda tooma ja ära viima ning edastavad informatsiooni Eliisi teel. Lastevanemad lausuvad, et neile meeldib eelkõige koostöövormina silmast silma suhtlus kas vahetult lapse lasteaeda toomisel või äraviiemisel, samuti arenguveestlused ja rühmakoosolekud.

Lastevanematel ja lasteaiaõpetajatel olid samad koostööd pärssivad tegurid ning nendeks olid aja- ja huvipuudus ning negatiivsed isiksuseomadused. Koostööd soodustavaks

teguriks oli lastevanemate hinnangul silmast silma suhtlus - arenguestlused, õpetaja positiivsed isiksuseomadused ning suhtlemisoskus. Lasteaiaõpetajate välja toodud tegurid olid vastastikune usaldus, avatus ning mõlemapoolne huvi.

Uurimistöö käigus selgus, et rohkem kui pooled lastevanemad soovivad läbida koolitust teemal „Koostöö kodu ja lasteaia vahel“, nähes, et see soodustaks paremat koostööd. Lisaks selgus, et paar õpetajat oleksid nõus seda läbi viima ning enamik rühmaõpetajaid olema abiks organiseerimisel.

Käesoleva uurimuse tulemuste abil on lasteaial hea ülevaade enda valla lasteaiaõpetajate ja lastevanemate koostööst rahulolu tagamisel. Kindlasti ei saa antud uurimistulemusi üldistada, kuna antud uurimisvalim oli lastevanemate osas väike ning ei saa väita, et kõik vastused olid subjektiivsed mõlemal osapoolel. Kuid saab teha järeldusi ning ettepanekuid koostöö edendamiseks, koolitades mõlemaid osapooli.

SUMMARY

The topic of the bachelor's thesis is: "Kindergartens teacher and parents evaluation of cooperation in one parish example". The purpose of the present thesis is to find out the knowledge and expectations of kindergartens and parents concerning the ongoing cooperation in Viru-Nigula parish. The author's wish was to find out, which forms of cooperation are being used by kindergartens and how satisfied are the parents with the mentioned forms.

In the final part of the present thesis the author proposes a model promoting cooperation between kindergartens and homes of Viru-Nigula parish. The main point of the model is organizing annual training for parents entitled „Cooperation between home and kindergarten“, prepared and conducted mainly by group teachers of the parish.

Quantitative research method was used in the present thesis. Answers have been collected by conducting a questionnaire. In the theoretic part the author focused on cooperation between parents and kindergarten and gave an overview of the main cooperation forms used by group teachers, that foster or hold back cooperation. The author also compared different researches conducted in Estonia that studied cooperation between home and kindergarten.

Having analyzed the data, the author found out that parents and kindergarten teachers acknowledge the need of cooperation, because it is beneficial for both parties. Teachers get to understand the child better and plan a better learning environment for him/her. As for parents, they have a better overview of their child's progress and get professional help in supporting the child's development.

The survey results showed that the initiative for cooperation should be mutual.

Most of all, teachers use the following cooperation forms: development evaluation, exhibitions, information boards, introducing parents to group rules, organizing events for parents, conducting meetings for parents, consulting parents, reflecting on the child's development, communicating with parents when they bring children to the kindergarten or come after them, sharing information via e-kindergarten system Eliis.

According to parents, they prefer face to face communication while bringing the child to the kindergarten or coming after him/her, development evaluation and group meetings as cooperation forms.

Both focus groups pointed out the same factors that hold back cooperation: lack of time and interest, as well as negative personal attributes. On the contrary, parents named face-to-face communication, development evaluation and positive attributes of the teacher as factors that foster cooperation. Teachers pointed out mutual trust, openness and interest. According to the research, more than half of the questioned parents wish to attend training entitled “Cooperation between home and kindergarten”, because in their opinion it would foster better cooperation. In addition, some teachers would agree to conduct such training and the majority of group teachers would help in organizing it.

The conducted research will help kindergartens to have a good overview of how satisfied are teachers and parents of the parish with cooperation. The results should not be generalized due to the fact that the sample of parents is small and it cannot be proved that both parties' answers were subjective. Still, it is possible to make conclusions and proposals on promoting cooperation, providing training for both parties.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Alexander, S. T., Brody, D. L., Muller, M., GorZiv, H., Achituv, S., Gorsetman, C.R., Harris, J., Tal, G., Goodman, R., Schein, D., Vogelstein, I., & Miller, L. (2016, June 30). Voices of American and Israeli Early Childhood Educators on Inclusion. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 8, 1. <https://www.int-jecse.net/data-cms/articles/20200531110652pm239574.pdf> (Viimati vaadatud 09.05.2021)
- Almann, Sirje. (2000) Kodu ja lasteasutuse koostöö: planeerimine, läbiviimine ja hindamine. Kirjastus Ilo (lk 10-11)
- Almann, S.; Tiko, A. (2006). *Arenguesthused lasteaias*. Kirjastus Ilo
- Bedwell, W. L., Wildman, J. L., DiazGranados, D., Salazar, M., Kramer, W. S., Salas, E. Collaboration at Work: An Integrative Multilevel Conceptualization. – *Human Resource Management Review*, 2012, Vol. 22, pp. 128–145. <https://www.academia.edu/RegisterToDownload/BulkDownload> (viimati vaadatud 16.04.2021)
- Cantin, G., Plante, I., Coutu, S., & Brunson, L. (2012). Parent–Caregiver Relationships Among Beginning Caregivers in Canada: A Quantitative Study. *Early Childhood Education Journal*, 40, 265–274. https://www.researchgate.net/publication/235256092_Parent-Caregiver_Relationships_Among_Beginning_Caregivers_in_Canada_A_Quantitative_Study (Viimati vaadatud 28.04.2021)
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods* https://www.researchgate.net/publication/332246566_Book_Review_Creswell_J_W_2014_Research_Design_Qualitative_Quantitative_and_Mixed_Methods_Approaches_4th_ed_Thousand_Oaks_CA_Sage (Viimati vaadatud 11.05.2021)
- Haridus- ja Teadusministeerium. 2021 Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine: õppekorraldus ja tugiteenused <https://www.hm.ee/et/tegevused/hariduslike-erivajadustega-opilaste-toetamine-oppekorraldus-ja-tugiteenused> (viimati vaadatud 16.10.2020)
- HTM, TLÜ, TÜ (2017). Õpikäsitusest ja selle muutumisest. *Elukestva õppe strateegia 2020 1. eesmärgi selgitus*. Paide, Tallinn,

- Tartu. https://www.hm.ee/sites/default/files/har_min_broshyyr_12lk_est_veebi.pdf (Viimati vaadatud 05.01.2021)
- Häidikänd, P.; Oras, K. (2016) Eesti Haridusteaduste Ajakiri 2016 nr 4(2) <https://ojs.utlib.ee/index.php/EHA/article/download/eha.2016.4.2.04/8197/> (viimati vaadatud 20.10.2020).
 - Häidkind, P.; Palts, K.; Pillmann, J.; Ennok, K.; Villems, K.; Peterson, T. 2013. *Lapse arengu hindamise ja toetamise juhendmaterjal koolieelsetele lasteasutustele* https://www.hm.ee/sites/default/files/juhendmaterjal_alusharidus.pdf (Viimati vaadatud 20.04.2021)
 - Hujala, E., Turja, L., Gaspar, M. F., Veisson, M., & Waniganayake, M. (2009). Perspectives of early childhood teachers on parent-teacher partnerships in five European countries. *European Early Childhood Education Reserach Journal*, 17(1), 57–76. <http://eds.a.ebscohost.com.ezproxy.utlib.ut.ee/eds/detail/detail?vid=4&sid=fc47d54c-854c-4e87-b055-f8e858dcc5d0%40sessionmgr4006&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmU%3d#AN=EJ834198&db=eric> (Viimati vaadatud 03.01.2021)
 - Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur. (2012). Kaasamist toetav õpetajakoolitus. Kaasava õpetaja pädevusmudel ja selle rakendamine. https://www.european-agency.org/sites/default/files/profile_of_inclusive_teachers_et.pdf (Viimati vaadatud 11.05.2021)
 - Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava (2008). *Riigi Teataja 2008, 23, 125*. <https://www.riigiteataja.ee/akt/13351772> (Viimati vaadatud 23.03.2021)
 - Koolieelse Lasteasutuse Seadus (1999) <https://www.riigiteataja.ee/akt/122012018006?leiaKehtiv> (viimati vaadatud 18.10.2020)
 - Kullamaa, Maarja (2015) *Lasteaiaõpetajate ja lastevanemate hinnangud omavahelisele koostööle saare maakonna näitel*. Bakalaurusetöö. Tartu Ülikool http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/48130/maarja_kullama.pdf (Viimati vaadatud 03.01.2021)

- Kutsekoda (2021) *Õpetaja, tase* 6. <https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/10747319> (Viimati vaadatud 20.04.2020)
- Käesel, K (2013) *Õpetajate leht* <https://opleht.ee/2013/03/opetaja-stress-kuidas-meil-sellega-ikka-on/> (viimati vaadatud 21.10.2020)
- Kööp, Kerstin 2017. Koostöö lastevanematega. *Õppe- ja kasvatusetegevus lasteaias*. Koost. Nugin, Kristina. Tartu: AS Atlex: 344-349
- Laherand, Meri-Liis (2008). *Kvalitatiivne uurimisviis*. Tallinn: OÜ Infotrükk
- Lukk, Karin (2009) *Kodu ja kooli koostöö struktuuralsest, funktsionaalsest ning sotsiaalsest aspektist*. Tallinna Ülikool. Sotsiaalteaduste dissertatsioonid, 41. Tallinn: TLÜ Kirjastus
- Mitchell, D. (2015). Inclusive Education is a Multi-Faceted Concept. *CEPS Journal*, 5, 1.
- <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1128952.pdf> (Viimati vaadatus 11.05.2021)
- Ozcinar, Z. & Ekizoglu, N. (2013). Evaluation of a blog based parent involvement approach by parents. *Computers & Education*, 66, 1–10. <https://www.learntechlib.org/p/132260/>
- Puur, Merike (2019) *Koostöövõimalused ja tõhusus lapse kasvukeskkonnas kujundamisel lastevanemate ja lasteaiadepetajate hinnangud* Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/64650/puur_merike.bak.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Viimati vaadatud 05.01.2021)
- Rajamets, M. (2014). *Lastevanemate hinnangud enda osalusele lapse hariduse omandamisel Valga maakonna linnade haridusasutuste näitel*. Magistritöö. Tartu Ülikool. http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/42335/rajamets_maila.pdf (Viimati vaadatud 08.05.2021)
- Sad, S., N., Gürbültürk, O. (2013) Primary School Students' Parents' Level of Involvement into their Children's Education. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 13(2), pp. 1006-1011. https://www.researchgate.net/publication/298475197_Primary_School_Students%27_Parents%27_Level_of_Involvement_into_their_Children%27s_Education (Viimati vaadatud 03.01.2021)

- Seema, R.; Uus, Õ. (2019) Kaasav haridus kiiresti muutuvus ühiskonnas. *Õpetajate leht 12. aprill 2019* <https://opleht.ee/2019/04/kaasav-haridus-kiiresti-muutuvas-infouhiskonnas/> (viimati vaadatud 03.10.2020)
- Sotsiaalhoolekande seadus (2015) §23 <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122015005?leiaKehtiv> (viimati vaadatud 21.10.2020)
- Steh, Barbara; Kalin, Jana (2011). *Building partner cooperation between teachers and parents*. Available at <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1130893.pdf> May 5, 2021.
- Sutrop, M.; Toming, Helen.; Kõnnussaar, T. 2017. *Hea kooli käsiraamat*. Eesti Keele Sihtasutus
- Suur, Silvi (2014) *Õpetajate, direktorite ja lastevanemate hinnangud koostööle koolieelses lasteasutuses*. Doktoritöö. Tallinna Ülikool <https://www.etera.ee/zoom/1975/view?page=33&p=separate&search=%22lastevanematega%20koostöö%22~10%20%22lasteaiaõpetaja%20ja%20lapsevanema%20koostöö%22~10%20%22silvi%20suur%22~10&tool=search&view=0,735,2067,2099> (Viimati vaadatud 03.01.2021)
- Tartu Ülikool. Tugisüsteemid lasteaedades <https://sisu.ut.ee/eviddiferents/erir%C3%BCChmad-ja-eriklassid> (viimati vaadatud 20.10.2020)
- Tööinspeksioon. Tööelu (2018) 08.10. *Õpetajaid ohustab läbipõlemine*. <https://www.tooelu.ee/et/uudised/2109/opetajaid-ohustab-labipolemine> (viimati vaadatud 20.10.2020).
- Vomm, Karin (2019) *Magistritöö: Õpetaja hinnang enda pädevusele ja kogemusele töös kerge intellektipuudega õpilastega*. https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/65148/vomm_karin_ma.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viimati vaadatud 15.10.2020)
- *Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke õppekava* <https://lasteaed.kunda.ee/images/docs/viru-nigula-valla-lasteaia-kelluke-oppekava-2020.pdf> (Viimati vaadatud 23.03.2021)
- Õun, T., Suur, S. (2009). Lasteaia tegevuse ja peredega koostöö alused. Koost. I., Kivi, H. Sarapuu. Lasteaialaps peres. Tartu Atlex, 138-144
- Õunapuu, L. (2014) *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes*. Tartu Ülikool.

LISAD

Lisa 1. Ankeetküsitlus lasteaiaõpetajale

Lugupeetud lasteaiaõpetaja!

Olen Katariina Lilleorg Tartu Ülikooli Narva Kolledži kolmanda kursuse tudeng eriala koolieelse lasteasutuseõpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas.

Pöördun Teie poole palvega koguda andmeid oma bakalaureusetöö kirjutamiseks.

Bakalaureusetöö eesmärgiks on välja selgitada on mõlema osapoole teadmised ja hinnangud toimivale koostööle.

Töö lõpus on mul soov pakkuda koostöö mudel välja selle edendamiseks Viru-Nigula vallas. Tagan iga vastaja isikuandmete konfidentsiaalsuse.

Oleksin tänulik kui osaleksite minu uurimuses.

Täiendavate küsimuste korral vastan meeeldi e-meili teel.

E- meili: katariinalilleorg18@gmail.com

Ette tänades,

Katariina Lilleorg

1. Sugu (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Naine
- Mees
- Ei soovi vastata

2. Vanus (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- 20-30 aastat
- 31-40 aastat
- 41-50 aastat
- 51-60 aastat
- 61-70 aastat

3. Lasteaiaõpetajate tööstaaž (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Aastane kogemus
- 1-3 aastat

- 4-6 aastat
- 7-14 aastat
- 15-18 aastat
- 19-25 aastat
- rohkem kui 26 aastat

4. Mida tähendab teie jaoks koostöö lasteaial ja kodu vahel?

Vastus:

5. Kas pead koostööd kodu ja lasteasutusega oluliseks? (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Jah, pean väga oluliseks
- Pean vähe tähtsaks
- Ei pea üldse oluliseks

6. Kas olete läbinud koolitusi teemal koostöö lastevanematega? (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Jah
- Ei

7. Kas oleksite nõus eestvedama või osalema koolituse organiseerimisel teemal "Kodu ja lasteaia koostöö" (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Olen nõus eestvedama
- Olen nõus igati abiks olema organiseerimisel
- Olen nõus osalema
- Ei näe antud koolituse vajalikkust

8. Koostöö initsiatiiv peaks olema.. (*Märkige õige vastuse korral rist*)

- Rühmaõpetajal
- Lapsevanemal

Korraldan ühisüritusi kus on kaasatud lapsevanemad		
Panen üles näituseid		
Annan tagasisidet lapse arengust		
Soovitan vanematele raamatuid ja artikleid		
Kaasan vanemaid rühmatöö läbiviimisesse		
Vestlen vanematega kui ta tuleb last lasteaeda tooma ja koju viima		
Kasutan infotahvli		
Korraldan lahtiste uste päevad		
Kaasan lapsevanemaid rühma ürituse organiseerimisse		
Olen tutvustanud lapsevanemale rühmareegleid		
Teen koostööd hoolekoguga		

11. Palun hinnake kuivõrd nõustute iga järgneva väitega

Märkige ainult üks rist rea kohta

	Olen nõus	Pooleldi nõus	Ei ole nõus
Ma tunnen, et ühiskonnas väärtustatakse õpetajaametit			
Ma tunnen, et lapsevanemad tunnustavad minu tehtud tööd õpetajana			
Minu lasteaias väärtustatakse lapsevanematega koostöö tegemist			
Ma olen teadlik erinevatest meetoditest, kuidas lapsevanemaid kaasata lasteaiategemistesse			
Ma soovin lapsevanematega suhelda			
Ma soovin kuulda lapsevanemate ettepanekuid			
Mul on olemas teadmised lapsevanematega koostöö tegemiseks			
Ma soovin lapsevanematega koostööd teha			
Ma soovin lapsevanematega koostööd teha ka probleemsetes situatsioonides			
Ma tean, et koostöö lapsevanematega on lapse arenguks oluline			

Ma kasutan lapsevanematega koostöö tegemisel erinevaid koostöömeetodeid			
Ma vajan koolitust lastevanematega koostöötamise teemadel			
Ma olen tutvustanud lastevanematele lasteaia õppekava			
Ma olen tutvustanud lastevanematele lasteaia hariduslikke eesmärke			
Minu rühmas on lastele olemas erinevaid õppematerjale (töövihikud, raamatud, videod jne)			
Ma pakun lapsevanematele võimalusi lastega kodus teha erinevaid ülesandeid/projekte			
Minu arvates aitavad koduvisiidid saavutada lapsevanematega paremat koostöö suhet			

12. Milliseid koostöö tegureid/vorme Teie eelistate? Miks?

Vastus:

13. Mis on Teie arvates vähemalt 3 tegurit mis takistavad koostööd lapsevanemaga?

Kui on eluline näide võite jagada.

Vastus:

14. Mis on Teie arvates vähemalt 3 tegurit mis soodustavad koostööd lapsevanemaga? Kui on eluline näide võite jagada.

Vastus:

15. Kuidas Teie arvates erinevad koostöövõimalused tõhustavad lapse kasvukeskkonna kujundamist?

Vastus:

16. Soovi korral võite juurde lisada

Vastus:

Lisa 2. Ankeetküsitlus lapsevanemale

Olen Katariina Lilleorg Tartu Ülikooli Narva Kolledži kolmanda kursuse tudeng eriala koolieelse lasteasutuseõpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas.

Pöördun Teie poole palvega koguda andmeid oma bakalaureusetöö kirjutamiseks.

Bakalaureusetöö eesmärgiks on välja selgitada on mõlema osapoole teadmised ja hinnangud toimivale koostööle.

Töö lõpus on mul soov pakkuda koostöö mudel välja selle edendamiseks Viru-Nigula vallas. Tagan iga vastaja isikuandmete konfidentsiaalsuse.

Oleksin tänulik kui osaleksite minu uurimuses.

Täiendavate küsimuste korral vastan meeleldi e-meili teel.

E- meili: katariinalilleorg18@gmail.com

Ette tänades,

Katariina Lilleorg

1. Sugu (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Naine
- Mees
- Ei soovi vastata

2. Vanus (*Märkige ainult üks ovaal*)

- 20-30 aastat
- 31-40 aastat
- 41-50 aastat
- 51-60 aastat
- 61-70 aastat

3. Lapse vanus (*Märkige ainult üks ovaal*)

- 2-3 aastat
- 3-4 aastat
- 4-5 aastat
- 5-6 aastat
- 6-7 aastat

4. Mida tähendab teie jaoks koostöö?

Vastus:

5. Kas pead koostööd kodu ja lasteasutusega oluliseks? (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Jah, pean väga oluliseks
- Pean vähe tähtsaks

6. Hea koostöö kodu ja lasteaia vahel, toetab lapse soodsat õpikeskkonda (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Olen täiesti nõus
- Ei ole nõus
- Muu:.....

7. Milline on teie hinnang omavahelisele koostööle lasteaiaõpetajaga?

Väga halb
1 2 3 4 5
Väga hea

8. Koostöö initsiatiiv peaks olema.. (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Rühmaõpetajal
- Lapsevanemal
- Mõlemal osapoolel

9. Kas Teile on sobilikum koostööd teha (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Regulaarselt suheldes- silmast silma
- Kaugsest suheldes- telefonitsi, Eliisi või meili teel
- Muu:.....

10. Kas Te oleksite huvitatud koolitusest/seminarist teemal koostöö kodu ja lasteasutuse vahel? (*Märkige ainult üks ovaal*)

- Jah oleksin küll
- Ei oleks huvitatud

11. Kui olite huvitatud koolitusest/veebinarist teemal "Koostöö lasteasutuse ja kodu vahel" kui tihti peaks koolitus aasta jooksul toimuma. (*Märkige ainult üks ovaal*)

- 1 kord aastas
- 2 korda aastas
- Rohkem kui 2 korda aastas

12. Mis on Teie arvates peamised tegurid mis takistavad Teil koostööd lasteaiaõpetajaga?

	Takistab koostööd	Ei takista koostööd
--	-------------------	---------------------

Ajapuudus		
Keelebarjäär		
Huvipuudus		
Negatiivsed isiksuseomadused		
Rahvus/kultuur		
Vanus		
Rahaline seis		
Puudulikud suhtlemisoskused		
Eraelu		
Perekonnaseis		
Haridus		

13. Mis on Teie arvates peamised tegurid mis soodustavad Teil koostööd lasteaiaõpetajaga?

	Soodustab koostööd	Ei soodusta koostööd
Suhtlemisoskus		

Erialased teadmised		
Positiivne hoiak		
Õpetaja töö väärtustamine		
Arenguvestlus, privaatne vestlus		
Väike kogukond		
Õpetaja edastab õigeaegselt informatsiooni		
Interneti teel suhtlemine		
Ühised üritused		
Head omavahelised suhted		
Regulaarne suhtlemine		
Aktiivne ja osavõtlik lapsevanem		

14. Palun hinnake kuivõrd järgmised väited Teie ja Teie lapse õpetaja kohta käivad!

	5- Alati	4- Sageli	3- Mõnikord	2- Harva	1- Mitte kunagi
Osalen lasteaias toimuvatel lastevanematele mõeldud koolitustel					

Suhtlen oma lapse rühmakaaslaste vanematega ka väljaspool lasteaeda				
Aitan õpetajat rühma ürituste korraldamisel				
Minu ideed seoses rühmategevustega kuulatakse ära				
Osalen rühma ekskursioonide planeerimisel				
Mul on aega osaleda lapse lasteaiaelus-üritused, ekskursioonid				
Minu lapse õpetajad kasutavad vanematega koostöö tegemiseks erinevaid koostöövorme (teated teadetetahvlil, telefonivestlused, kirjad koju jne)				
Ma räägin oma lapse õpetajaga telefoni ja/või interneti vahendusel				
Ma räägin õpetajaga rühmas kehtivatest reeglitest				
Ma räägin õpetajaga oma lapse probleemidest lasteaias				
Ma räägin õpetajaga oma lapse arengust				

Ma räägin õpetajaga sellest kuidas oma last toetada				
Ma räägin õpetajaga sellest, millised on meie pere hariduslikud eesmärgid				
Ma võtan lapse kaasa kohtadesse, kus on võimalik tema silmaringi laiendada				
Ma toon lapsele koju arendavaid mänguasju ja/või raamatuid				
Ma leian aega lapse loovtegevusteks (joonistamine, volimine jne)				
Ma leian aega lapse keeleliste võimete arendamiseks				
Ma leian aega lapse matemaatiliste võimete arendamiseks				
Ma räägin õpetajaga oma lapse päevakavast				

15. Palun hinnake järgmiseid väited Teie ja Teie lapse õpetaja kohta käivad!

	Olen nõus	Pooleldi nõus	Ei ole nõus
Ma väärtustan õpetaja tööd			

Minu lapse rühmas väärtustatakse lapsevanematega koostöö tegemist			
Mulle meeldib mu lapse õpetaja			
Minu lapse õpetajad on tutvustanud lapsevanematele lasteaia õppekava			
Minu lapse õpetajad kaasavad lapsevanemaid õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisse			
Minu lapse õpetaja kutsub lapsevanemaid osalema rühma elu planeerimisprotsessis			
Ma tunnen, et olen piisavalt haritud, et osaleda lapse rühma õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises			
Minu lapse õpetaja kutsub lapsevanemaid rühma tegevustes osalema			
Ma osalen oma lapse lasteaiaelus			
Ma soovin lapse õpetajaga koostööd teha			
Minu arvates soodustaks see õpetajaga koostöö tegemist, kui õpetaja teeks koduviite			
Minu arvates soodustaks see õpetajaga koostöö tegemist, kui õpetaja teeks koduviite			
Ma saan lasteaiast vajalikku abi ja tuge lapsega seonduvate probleemide lahendamisel			
Ma pakun ise välja ideid, kuidas rühma elu korraldada (milliseid üritusi võiks toimuda; milliseid materjale võiks õppetöös kasutada)			

Ma arvan, et lapse rühmakaaslaste vanematega suhtlemine on oluline			
--	--	--	--

16. Milliseid koostöö tegureid/vorme Teie eelistate?

Vastus:

17. Millised omadused ja oskused on Teie hinnangul olulised edukaks koostööks?

Vastus:

18. Soovi korral võite midagi juurde lisada

Vastus: